ISSN 2451-2230 (online)

# PROBLEMY WCZESNEJ EDUKACJI

## ISSUES IN EARLY EDUCATION

ROK XXII 2026 Numer 1(62)

**NAUCZYCIEL WCZESNEJ EDUKACJI: KSZTAŁCENIE, ROZWÓJ I PROBLEMY**

**EARLY EDUCATION TEACHER: EDUCATION, DEVELOPMENT, AND PROBLEMS**

w numerze m.in.:


- **Maria Groenwald**, *Nauczycielskie strategie radzenia sobie z niepewnością doświadczaną w pracy z dziećmi*
- **Kathrine Rønning Tvinnereim**, **Justyna Siemionow**, **Agata Szewczyk**, *Early Childhood Education and Care Teachers Training in Poland and Norway – a Comparative Analysis of Applicable Documents*
- **Dorota Klus-Stańska**, Kim byłam w klasie na studenckiej praktyce pedagogicznej? *Doświadczanie roli praktykanta jako element wprowadzenia do zawodu nauczyciela klas początkowych*
- **Agnieszka Koterwas**, *Praktyki nauczycielskie jako laboratorium uczenia się przez działanie. Doświadczenia studentów między autonomią a wykluczeniem*


WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

**RADA NAUKOWA/ SCIENTIFIC COUNCIL**
Ľudmila Belásová – Prešovská univerzita (Słowacja)
Brian K. Gran – Case Western Reserve University (USA)
Demetra Evangelou – Purdue University (USA)
Małgorzata Karwowska-Struczyk – Uniwersytet Warszawski
Astrid Męczkowska-Christiansen – Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni
Nina-Jo Moore – Appalachian State University (USA)
Roberto Muffoletto – Appalachian State University (USA)
Krystyna Nowak-Fabrykowski – Central Michigan University (USA)
Agnieszka Nowak-Łojewska – Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni
Aleksandr Połonnikow – Belarusian State Pedagogical University (Belarus)
Sharon E. Smaldino – Northern Illinois University (USA)
Andrzej Szklarski – University of Linköping (Szwecja)
Bogusław Śliwerski – Uniwersytet Łódzki
Małgorzata Żytko – Uniwersytet Warszawski

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY/ EDITORIAL TEAM**
Dorota Klus-Stańska (red. nacz.), Marzenna Nowicka (z-ca red. nacz.), Grażyna Szyling, Patrycja Brudzińska (sekr. red.);
red. językowi: Małgorzata Kowalik-Olubińska (jęz. pol.), Michał Daszkiewicz (jęz. ang.); Paweł Atroszko (red. statystyczny);
Cezary Kurkowski, Bartosz Atroszko (red. działu promocji)

**Redaktor wydawniczy/ Publishing editor:** Anna Roman

**Projekt okładki/ Project of the cover page:** Damian Muszyński
**Projekt logo/ Project of the logo:** Adam Stański

**Skład i łamanie/ Typesetting and page layout:** Kacper Lutkiewicz

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

E-ISSN 2451-2230

Publikacja sfinansowana ze środków Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego oraz Instytutu Pedagogiki Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego

**Czasopismo recenzowane/ Peer-reviewed journal**
Lista recenzentów jest drukowana w ostatnim numerze danego roku.
List of reviewers is published in the last issue of a given year.

**Wydawca/ Editor:**
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl
Księgarnia internetowa: https://wydawnictwo.ug.edu.pl/ksiegarnia-online/

# SPIS TREŚCI

## ROZPRAWY I ARTYKUŁY

**Maria Groenwald,** *Nauczycielskie strategie radzenia sobie z niepewnością doświadczaną w pracy z dziećmi* . . . . . 7

**Kathrine Rønning Tvinnereim, Justyna Siemionow, Agata Szewczyk**, *Early Childhood Education and Care Teachers Training in Poland and Norway – a Comparative Analysis of Applicable Documents* . . . . . 19

**Dorota Klus-Stańska**, Kim byłam w klasie na studenckiej praktyce pedagogicznej? *Doświadczanie roli praktykanta jako element wprowadzenia do zawodu nauczyciela klas początkowych* . . . . . 34

**Agnieszka Koterwas**, *Praktyki nauczycielskie jako laboratorium uczenia się przez działanie. Doświadczenia studentów między autonomią a wykluczeniem* . . . . . 47

**Joanna Cieślikowska**, *Między JA a MY. Poczucie skuteczności nauczycieli poza opozycją indywidualizmu i kolektywizmu* . . . . . 60

**Adam Mroczkowski**, *Między wsparciem a zagrożeniem: koncepcje potoczne osób studiujących pedagogikę wczesnoszkolną i przedszkolną wobec generatywnej sztucznej inteligencji w edukacji* . . . . . 73

**Małgorzata Pilecka**, *Ocena i ocenianie akademickie z perspektywy studentów wczesnej edukacji: między infantylizacją a partnerstwem edukacyjnym* . . . . . 86

**Agata Chruszcz**, *Pomiędzy lękiem przed paragrafem a kompetencją dziecka. Notatki na marginesie badań fenomenograficznych* . . . . . 99

**Lucyna Grochowska**, *Rola nauczyciela w tworzeniu warunków do rozwijania zdolności uczenia się matematyki po I etapie edukacji – perspektywa konstruktywistyczna* . . 110

**Agnieszka Jelinek**, *Skąd się biorą dzieci? Jak przyszli nauczyciele deklarują wyjaśnianie problemu dzieciom* . . . . . 125

**Iwona Dyrda**, *Różnorodność uczniów w edukacji wczesnoszkolnej a projektowanie środowiska uczenia się języka obcego: perspektywa Universal Design for Learning* . . . . . .137

**Autorzy** . . . . . .151

**Informacje dla Autorów** . . . . . .152

# CONTENTS

## STUDIES AND ARTICLES

**Maria Groenwald**, *Teachers' Strategies for Coping with Uncertainty Experienced in Working with Children* . . . . . 7

**Kathrine Rønning Tvinnereim, Justyna Siemionow, Agata Szewczyk**, *Early Childhood Education and Care Teachers Training in Poland and Norway – a Comparative Analysis of Applicable Documents* . . . . . 19

**Dorota Klus-Stańska**, Who I Was in the Classroom of My Student Teaching Practice? *Experiencing the Role of a Teaching Practice as Part of Introduction to the Profession of Teaching Early Grades* . . . . . 34

**Agnieszka Koterwas**, *Teaching Practice as a Laboratory for Learning by Doing. Student Experiences Between Autonomy and Exclusion.* . . . . . 47

**Joanna Cieślikowska**, *Between the "I" and the "WE". Teacher Self-Efficacy Beyond the Opposition of Individualism and Collectivism* . . . . . 60

**Adam Mroczkowski**, *Between Support and Threat: Common Concepts of Early Childhood and Preschool Pedagogy Students Towards Generative Artificial Intelligence in Education* . . . . . 73

**Małgorzata Pilecka**, *Academic Assessment and Evaluation from the Perspective of Early Education Students: Between Infantilization and Educational Partnership.* . . . . . 86

**Agata Chruszcz**, *Between the Fear of the Paragraph and the Child's Competence: Notes on the Margins of Phenomenographic Research.* . . . . . 99

**Lucyna Grochowska**, *The Role of the Teacher in Creating Conditions for Developing the Ability to Learn Mathematics after the First Stage of Education – a Constructivist Perspective* . . . . . 110

**Agnieszka Jelinek**, *Where Babies Come From? How Future Teachers Commit to Explaining the Problem to Children* . . . . . 125

**Iwona Dyrda**, *Learner Variability in Early Primary Education and the Design of Foreign Language Learning Environments: A Universal Design for Learning Perspective* . . . . . 137

**Authors** . . . . . 151

**Information for Authors** . . . . . 155